

LBRIS

We know
books

Ecaterina Petrescu
BOTONCEA

DE DINCOLO DE DIMINEȚI

roman

LIMES
2022

24 februarie 2022, ora patru dimineața.

Undeva, în Ucraina, un băiețel s-a trezit din somn speriat și i-a spus mamei sale:

— Mamă, trezește-te! că a început războiul, se aud bombe...

— Culcă-te, puiul meu, că sunt artificii...

Dincolo de dimineți

Zi posomorâtă, pâcloasă. Un vânt întunecat și sălbatic suflă din nord. Pomii fructiferi, înfloriți și albi, nu au înfrunzit încă. În câteva săptămâni însă, livada se va preschimba într-un rai verde. Albinele vor zumzâi și câmpul va cânta de toporași și viorele. Mai departe, în capătul satului, se află pădurea de salcâmi, care se transformă primăvara într-o priveliște rară. Un clăbuc alb și parfumat sub irizări boreale. Însă acum circulă zvonul că urmează să fie tăiată, iar terenul va fi dat unei unități militare pentru exerciții de tragere. Câteva vrăbii ciripesc în căutarea puținelor insecte.

Torn apă în strachina de tablă a singurului câine care mi-a mai rămas. Îi netezesc blana neagră pe toată șira spinării. Este un lup plin de afecțiune, care nu mă

slăbește nicio clipă. Fratele lui a murit de curând, și de atunci nu mai aleargă, nu mai mănâncă. Mergeau peste tot ca doi camarazi, unul în față, altul în spate, dar câteodată se luau la trântă pe viață și pe moarte. L-am înmormântat în capătul grădinii, într-un mic cimitir printre tufele de liliac, alături de sora lui, o lupoaică arătoasă, la fel de iubitoare. Zveltă și zburdalnică, cu pas ușor dezlânat, a fost călcată de o mașină în fața casei, sub ochii mei. O fetiță scundă, cu ochii mari, care ținea de mână un băiețel, a văzut toată scena, și a plâns. Băiețelul a plâns și el. O altă cățelușă, încă pui, blândă și lipicioasă, a fost otrăvită de un paznic. Alți și alți copii din cartier veneau în fiecare vacanță la bunicii lor și se jucau cu câinii mei. Doi vagabonzi pe care i-am adoptat și un pechinez de rasă, mereu puși pe hârjoană, încrezători în dragoste și prietenie, au sfârșit în colții câinilor de pe maidanul alăturat. Cel din urmă, sfâșiat și plin de sânge, s-a târât cu greu să moară la pieptul meu...

După fiecare am suferit ca după un membru al familiei. La mormântul fiecăruia am sădit o rădăcină de liliac și din toți lăstarii a crescut o mică pădurice. E dureros să mă gândesc. Un cimitir de câini. Și dacă ar fi fost oameni?

De sub bolovanul rostogolit sub picioarele mele, ridic un plic învelit într-o folie de plastic.

— Hai, prietene! Nu intra în grevă. Nu putem fi tot timpul împreună. Bea și te răcorește!

Se poate să trăiești istoria și să scrii despre ea? În plus, să decupezi toate bucățile de viață, ca pe piesele unui mozaic, și apoi să le ordonezi într-o imagine sugestivă pentru adevăr, nu neapărat frumoasă, nu neapărat la fel, dar purtând încărcătura emoțiilor trăite, străpungând timpul și duhul vremurilor? Probabil că e greu, dar nu imposibil. Cuvintele pot lumina sau încețoșa imaginea după forța iubirii pe care o transmit.

Simt o schimbare de vreme, vântul aspru adie și apleacă spre mine crengile copacului sub care stau. Câteva picături de ploaie îmi umezesc fruntea. Traversez grădina și intru în casă. Trec prin bucătărie și urc scările, străbat coridorul și întredeschid ușa camerei unde doarme Maya. Cu trupușorul dezvelit și cu degețelul în gură, doarme liniștită.

La televizor văd un soldat care plânge și își cere iertare de la mama lui că e pus să ucidă. S-a pomenit aruncat într-un război de care nu a știut. Mergea la exerciții de trageri și a nimerit pe un front de luptă. Este un băiat slab, tuns la zero, ca toți soldații. Un ofițer îl întreabă ceva, iar el plânge, „trebuia să fug, acolo se moare iar eu nu pot trage în oameni, acolo se sapă gropi comune, iar eu nu pot să sap...” În locul ecranului de televizor văd o pupilă imensă și prin ea un uriaș cimitir în mijlocul unui oraș. Mai multe femei în negru. Multe coșciuge, apoi doar pungi cu

cadavre, apoi cadavre acoperite cu folii negre, și apoi gropi acoperite cu pământ în care scormonesc câinii și plâng după stăpânii lor..

O fetiță singură își târâie după ea păpușa de pluș și plânge, „Tati, tăticule, unde ești? Te aștept, tăticuțule”... Femei în negru bocesc... Noi, cei din partea asta a ecranului, tăcem. De ce?

Ploaia a trecut. Un mofft de primăvară. Natura s-a înveselit. Dintre nori răzlețiți iese soarele. Mă așez pe băncuța din lemn de brad, noduroasă pe alocuri, fără a deschide plicul pe care îl țin în buzunar. Știu bine că în el se află un bilet aidoma celorlalte pe care le găsesc acolo unde nici nu mă aștept, pe fereastră, sub ușa, pe parbrizul mașinii, „ești o naționalistă vândută, îți plac papagalii vorbitori și maimuțările unor caricaturi” și altele... Cineva le așează ca pe minele personale pe un teren de luptă, atunci când ies cu Maya și cu Zmeu, câinele lup, la plimbare. Războiul psihologic din preajma mea și care mă atinge și pe mine, nu înseamnă numai câini morți ci și altfel de amenințări. Telefonul îmi este ascultat în permanență. Din când în când, o voce îmi pronunță numele. Lumina îmi este tăiată. Nimeni nu mai e singur cu sinele lui. Nimănui nu-i mai aparține viața.

Sub tălpile încălțate în adidași galbeni, simt răceala lespezilor de piatră și mai sus de șosetă, smocurile ierbii ude, ieșite prin crăpături. Lupul stă

lungit și trist lângă mine. Mă răsucesc să prind o crenguță înflorită de corcoduș din spatele meu, dar mă umplu de picurii rămași pe muguri și frunze, iar această mișcare devine necontrolată. La televizor am văzut oameni flămânzi, ieșiți din adăposturi, mâncând zăpadă și iarbă. Aș putea fi unul din ei.

Îmi pierd echilibrul și cad, lăsându-mă greu pe cealaltă parte. Crenguța trosnește și se rupe cu mine.

Tu ești parte din imaginea acestui război, ești altă față. Eu nu sunt decât reporterul care scrie o povestea cu vârful inimii, despre sincronități, despre relația parte-întreg, energii legate între ele fedeleș și mereu în competiție, doi câini puternici care și-au marcat același teritoriu și se luptă pe viață și pe moarte, plini de sânge, cu beregatele ștrangulate, despre destine colective și personale cusute cu fir roșu în același tip de dispută.

Stau întinsă pe iarba udă cu ochii la cer. Un cer care a devenit albastru. Poate că tu mi-ai dat brânci. Îmi amintesc cum odată m-ai tras spre tine în aceeași iarbă, pe aceeași vreme, și ai arătat cu degetul spre scobiturile de la gâtul meu râzând, încercând să echilibrezi contrariile,

— În cuibul ăsta de la gâtul tău mi-ar plăcea să sădesc o floare. O floare albastră care să poarte numele meu, Azar, și care să înflorească an de an și după ce eu nu voi mai fi, dar acum, te rog să-mi faci injecția cu morfină.

Boala care îți măcina oasele îți dădea dureri cumplite.

Da, tu ai fost pentru mine efigia eroului care luptă în altă tabără pentru fiecare picătură de viață, pentru viața lui și a altora. Da, tu ai fost cel care își învinge dureri ale trupului și ale sufletului, își dozează clipele, le amestecă în diluții homeopate pentru supraviețuire, în contra destin, în timp ce războiul, într-o logică răsturnată a vieții, cultivă moartea cu tot dinadinsul, cu toată forța, cu patimă, devorând biologia planetei fără sațietate. Toate spiralele lumii, de vindecare și susținere a vieții, nu egalează dimensiunile unui război. Tot efortul de creație și de creștere a vieții planetare rămâne un fleac în fața paranoiei războinice.

Mi-ai întins brațul cu venele umflate, iar eu ți-am făcut injecția aducătoare de liniște.

Mă uit printre micuțele flori sălbatice năpădite de buruieni. Rămân așa o vreme. Și fiecare floare pe care o ating mă apropie mai mult de tine. Te-aș trage din pământ afară, și mi-aș așeza capul pe umărul tău. M-aș juca cu părul tău aspru și mereu dezordonat și ți-aș dezmierda ochii uscați de febră și toate gândurile rătăcite în viitor. Cum mai arăți? Tu nu vei îmbătrâni niciodată. Și nu vei cunoaște rănilor vii ale războiului care fierbe în țara în care te-ai născut și care riscă să se întindă în toată Europa.

Nu știi cât e ora. Rareori mă mai uit la ceas, dar știi că mă apropii tot mai mult de căderea unei seri și

retrăiesc puținul timp petrecut împreună. Și regret. Probabil că în acele clipe aș fi putut schimba ceva, să fi plantat și eu o sămânță care să îți fi dat șansa de a renaște.

Mă ridic cu o mică durere în umăr. Umezeala dimineții s-a spulberat. Fiecare pas îmi pare greu, dar pășările cântă voios și întreaga forfotă a grădinii mi se conturează în față.

Luni în șir după plecarea ta, mintea mea a rămas închisă în odaia cu marmură albă, unde ședea pe scaunul cu roțile încercând să îți duci singur mâncarea la gură. Șase luni au trecut de când traversam cu respirația întretăiată coridorul lung al spitalului să-ți zăresc silueta și trăsăturile din ce în ce mai neclare. Noaptea nu puteam dormi, nu eram niciodată destul de obosită. Uneori, ne prindeau diminețile cu ochii larg deschiși, îmi cereai să-ți vorbesc, înghițindu-mi cuvintele ca pe apă, iar eu, odată cu dimineața și cu zgomotul mopului de dezinfectat pardoseala, care ne rupea tăcerea cuvintelor nerostite, trebuia să mă desprind de tine și să alerg. Alergam spre alți bolnavi și prin fiecare te îngrijeam, de fapt, pe tine.

Simt în nări mirosul medicinal, umezeala din aer, aud freământul sufletelor care se pregăteau de plecare. Era un alt război în care se murea pe capete. Dintre noi doi am fost prima care s-a ridicat de sub

mașinăria de frământat oameni, mașinărie perfectă, cu autor necunoscut, o lume a fricii și a morții, pandemia. Ai plecat, și în urma ta a venit tăvălugul peste frați, peste lume.

Florile din jurul meu sunt galbene. Niciodată n-am știut cât de dureroasă este culoarea galbenă. A fost un pictor celebru care a înnebunit privind un câmp galben. Mă urmărește în somn și nu îmi mai dă pace, ca și când ea este o culoare rănită. Visele mele sunt galbene.

M-am oprit cu bagajul în mână prin întuneric să nu mă-mpiedic de lumânările aprinse. În saloanele colorate în galben, obiceiul acesta creștin este interzis, din pricina excesului de oxigen și a pericolului de incendii. Cu greu am ajuns la patul tău. Peste tot în jurul meu stăpânea o zeitate a morții. O flamură galbenă acoperea întreg pământul.

Ți-am întins peste gambe fașa elastică și ți-am îmbrăcat mâinile umflate în comprese cu gheață. Erau ciuruite de perfuzii. Apoi, ți-am masat ușor gâtul cu palmele. Luna îți dezvăluia o piele palidă, ca o peliculă de apă de ploaie băltind peste frunze. Tu erai freământul copacului răsturnat de furtună. Aplecându-mă spre umărul tău, ți-am suflat aer răcoros, în timp ce tu ți-ai întors spre mine o privire luminoasă. Ți-am curățat de coajă un măr și ți-am pus în gură miezul zemos. Vedeam că orice efort pentru tine este dureros. Îți observam grimasa. Fața îți era încordată, încercând să

surâzi. În ce lume minunată cresc asemenea poame, atât de duci și de suculente? Știi și eu? Pe aici, cândva, a fost Raiul.

De acum înainte, din acest moment al vieții noastre, ți-am șoptit, ori ne găsim sufletele ori ni le pierdem.

Timpul care ne rămânea era foarte scurt.

Clădirea spitalului, impunătoare, cândva aparținând unei școli militare, este așezată pe terenurile unei vechi mânăstiri. Ea este înconjurată de o grădină ușor sălbatică, amenajată cu multe zeci de ani în urmă de călugărițe iubitoare de frumos, un mic paradis cu iazuri încărcate de nuferi la umbra platanilor și a altor pomi seculari, ronduri de trandafiri, o fântână curgătoare și locuri de reculegere pentru credincioși. Apoi, din ea s-a desprins un parc, o parte din iazuri au secat și au fost înlocuite cu terenuri de tenis. Pe aici, infirmierele își plimbă acum pacienții în scaune cu rotile, o parte din ei ucraineni cu infirmități, răniți în război. Doar piatra albă pare nemuritoare. Urc scările, alerg, mă opresc, îmi țin bătaile inimii în palma dusă la piept.

— Spune-mi, ce este dănțuiala aceea de pe tavan? Un șoricel? Dimineața vin șoimii. Mă bucur că ești aici. Tu și nimeni altcineva. Spune-mi că ai venit să mă iei. Vreau să îi convingi să mă lase să plec.

Trec mereu să te văd, străbat zi de zi același coridor, dar trupul tău adormit se află probabil departe, tămăduit de un bărbat înfășurat în pelerină